

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE CONCILIIS, ET|| ECCLESIA MILITANTE,|| QVATVOR LIBRIS||
COMPREHNSA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

VIII. Nota quinta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53873](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53873)

Itaq; pulchrè August. in lib. de pastor. cap. 8. docet, Ecclesiam esse vbiq; & hæresim vbiq;. Sed Ecclesiam esse vnam & eandem vbiq;, hæreses autem non easdem, sed diuersissimas, quæ se inuicem nõ nouerunt, & proinde nullam earum esse Catholicam. Quocirca rectè eas comparat sarmentis præcis, quæ vbi cadunt, cum præciduntur, ibi manent; cum interim Ecclesia tanquam vitis viua, vbiq; palmites suos extendat. Hinc etiam ipse passim hoc argumento vtitur, vt lib. contra epist. fundamenti, cap. 4. & de vtilitate credendi, cap. 14. & 17. & alibi.

Neque sperare possunt hæretici, sectam suam aliquando occupaturam esse totum orbem; nam non debet nunc incipere Ecclesia crescere, cum iam senuerit, vt supra diximus, etsi Augustinus absurdissimum censuit, quod hæresis Donatistarum post annum Domini C C G. ex Carthagine esset propaganda in omnem terram; libro de vnitae Ecclesie, capite 14. & 15. quantò magis absurdum erit nunc post annum M. D. LXXVII. hæresim Lutheranam, vel Calvinianam ex VVittembergæ vel Geneva in omnem terram esse diffundendam?

CAPVT VIII.

NOTA Quinta.

VINTA NOTA est SUCCESSIO Episcoporum in Romana Ecclesia ab Apostolis deducta vsque ad nos; hinc enim dicitur Apostolica. Ac propterea omnes veteres hac successione, tanquam argumento euidentissimo vsi sunt ad veram Ecclesiam ostendendam. IRENAEVS lib. 3. cap. 3. enumerat Episcopos Romanos à Petro, vsq; ad Eleutherium, qui suo tempore sedebat, ac dicit, per hanc successionem confundi omnes hæreticos. TERTULLIANVS in lib. de præscript. Cedant, inquit, hæretici origines Ecclesiarum suarum, euoluât ordinem Episcoporum suorum, ita per successionem ab initio decurrentem, et primus ille Episcopus aliquem ex Apostolis, vel Apostolicis viris habuerit auctorem & antecessorem. Hoc enim modo Romanorum Ecclesia Clemenrem à Petro ordinatū refert. confingant tale aliquid hæretici. Eusebius in historia & in Chronico, & Hieronymus ac Prosper, qui Chronicū Eusebij

sebij

sebij continuarunt, diligentissimè annotant successionem Romanorum Episcoporum, ut inde continuatio Ecclesie manifesta sit. EPIPHANIVS hæc. 27. quæ est Carpocratis, enumerat ordine Pontifices Romanos, & subiungit: *Et ne quis, inquit, miretur, quòd tam exactè singula recēsemus. Per hæc enim semper claritate ostenditur.*

OPTATVS Mileuitan. lib. 2. contra Parmenianum, enumerat oēs Romanos Pontifices à Petro vsq; ad Siricium, qui tunc sedebat, ut ostendat, non esse Ecclesiã apud Donatistas, qui per similem successionem ad Apostolos ascendere non poterant, & subdit: *Vos, inquit, vestra cathedra originem ostendite, qui vobis vultis sanctam Ecclesiam vendicare.*

Denique AVGVSTINVS in epist. 165. ad Generosum, ad eundem finem enumerat Pontifices Romanos à Petro vsq; ad Anastasium, qui tunc sedebat. Et in Psalmo contra partem Donati: *Numerate, inquit, sacerdotes, vel ab ipsa sede Petri, & in ordine illo Patrum, quis cui successerit, videtur. Ipsa est petra, quam non vincunt superba inferorum petra.* Et libro contra epist. fundamenti, cap. 4. *Tenet me, inquit, in Ecclesia ab ipsa sede Petri Apostoli, cui pascendas oues suas Dominus commendauit, & que ad presentem Episcopatum successio sacerdotum.*

Si ergo veteres tanti fecerunt ad veram Ecclesiam ostendam continuationem XII. vel XX. aut XL. Pontificum, quanti nos facere debemus continuationem non interruptam Pontificum CC. & amplius? præsertim cum videamus defecisse alias Apostolicas sedes, Antiochenam, Alexandrinam, & Hierosolymitanã, in quibus posteaquã à Persis, & Saracenis, ea loca Romanis adëpta sunt, quod accidit ante annos DCCC. aut nulla, aut obscurissima fuit successio in ipsa vrbem Roma toties mutatam esse formam temporum dominij; nunc Imperatoribus, nunc Regibus Gothorum, nunc Exarchis Græcorum, nunc etiam Consulibus, siue iustis siue iniuste dominantibus, & ipsam urbem aliquoties etiam mutam, & tamen sedem Petri nunquam defecisse, neque eandem fuisse, sed immobilem semper permanisse.

Sed ut vis huius argumēti melius intelligatur, aliqua tanda sunt. PRIMVM est, non posse vllò modo Ecclesiã sine Pastoribus, & Episcopis, ut rectè docet Cyprianus in epist.

lib. 4. ubi dicit, Ecclesiam esse plebem Episcopo adunatam, & Episcopum esse in Ecclesia, & Ecclesiam in Episcopo. Quare HIERONYMVS lib. contra Luciferianos: *Ecclesia, inquit, non est, qua non habet Sacerdotes.* Id quod aperte probatur ex Paulo Ephes. 4. *Et ipse dedit quosdam quidem Apostolos, quosdam autem Prophetas, alios Pastores & Doctores ad consummationem Sanctorum, in adificationem corporis Christi, donec occurramus omnes, &c.* Vbi docet Apostolus, futuros pastores in Ecclesia vsq; ad diem iudicij; tunc enim occurremus Domino in unitate fidei, in virum perfectum, in mensuram ætatis plenitudinis Christi. Esse autem Episcopos Pastores huius gregis, docet idem Apostolus, apud Lucã Act. 20. *Attendite vobis & uniuerso gregi, in quo vos Spiritus sanctus posuit Episcopos regere Ecclesiam Dei.* Sed nec Lutherus id negat, quin potius in lib. de Eccl. & Conc. inter notas Ecclesie ponit, habere veros pastores. Ex quo sequitur, eam non esse veram Ecclesiam, quæ aut nullos, aut non veros habet pastores.

Nota SECUNDO, illos solos in Ecclesia semper habitos fuisse veros Episcopos, qui ab Apostolis per legitimã successionem & ordinationem descendisse ostendebantur. Omnes autem alios fures & latrones, quippe qui nõ per ostium intrassent, sed ascendissent aliunde; nam constat, Christum, à quo Ecclesia noui Testamenti cœpit, duodecim Apostolos tantum elegisse Episcopos & Sacerdotes, & eis commisisse omnem auctoritatem pascendi & gubernandi Ecclesiam; Apostolos autem postea elegisse atque ordinasse alios Episcopos, & eis tradidisse similem potestatem, alios deinceps ordinandi; id quod ex historiis non solum antiquis Eusebij & similium, sed etiam ex ipsis *Centuriis Magdeburgensium*, aperte ostenditur. & hinc est quod Paulus, qui extra ordinationem Apostolus à Christo post ascensionem in cœlum factus est, non fuisset agnitus in Ecclesia pro tali, nisi prius ipsa in Ecclesia baptizatus fuisset, & ab Apostolis dexteris accepisset, immò & ab illis ordinatus fuisset, vt patet ex Act. 9. & 13. & Galat. 1. Itaque sicut in populo Testamenti veteris, qui per carnalem generationem propagabatur, nulli erant de populo illo Dei, nisi qui descendebant à duodecim filiis Iacob; nulli Sacerdotes, nisi qui descendebant à Leui per Aaron. Et

ideo diligentissimè tunc conseruabantur genealogiæ, ut patet ex toto veteri Testamento: ita in populo Testamenti noui, qui spiritali generatione multiplicatur, nulli sunt Christiani, nisi per Apostolos, vel eorum successores, aut ab eis missos conuersi; nulli Episcopi, nisi qui eisdem legitimè succedunt, & ideo tam diligenter annotantur à nostris Episcoporum successiones.

Nota TERTIO, duo requiri, ut aliquis Episcopus dicatur ab Apostolis legitimè descendere, & proinde esse legitimus Episcopus. Vnum est successio, alterum est ordinatio. Quantum ad successionem, id requiritur, ut is qui verus Episcopus haberi cupit, succedat alicui Apostolo, quomodo Clemens successit Petro, & Polycarpus Ioanni, vel certè ut succedat alicui, quem aliquis Apostolus fecerit Episcopum, quomodo Ignatius successit Euodio, & Anianus Marco, quos Petrus fecerat Episcopos; vel demum, si Episcopatus est nouus, fiat Episcopus ab eo, qui habet Apostolicam auctoritatem, qui est solus Rom. Pontifex. Nam, ut B. Augustinus scribit in epist. 162. in Romana Ecclesia semper viguit Apostolica cathedræ principatus.

Ratio huius est, quia institutio nouorum Episcopatum non potest pertinere ad vllum, qui habebat definitam regionem, quales sunt Episcopi particulares, sed ad eum, qui toti Ecclesiæ præest, & cui propriè cura incumbit Ecclesiam propagandi, quales fuerunt omnes Apostoli. Petrus quidem et officio, & ceteri ex delegatione, & quicumque aliter intrant non est de Ecclesia Apostolica, cum non possit ostendere originem suam ab Apostolis. Nec tamen ob id negamus, quod etiam Patriarchæ & Metropolitanæ aliquando possint nouos Episcopatus erigere, quod S. Athanasium in Oriente, & S. Bonifacium in Germania fecisse constat; modò à sede Apostolica facultatem habuerint.

Quantum ad ordinationem autem, requiritur, ut qui Episcopus, ordinetur à tribus Episcopis, qui & ipsi sint ab aliis ordinati, & illi ab aliis, donec ad Apostolos veniantur. clarè habetur can. 1. Apostolorum, vbi præcipitur, ut Episcopus ordinetur à duobus vel tribus Episcopis, id est, à duobus assistentibus, Metropolitano, vel à pluribus. Item Anacleus in epist. 2. docet, Iacobum ordinatū fuisse Episcopum Hierosolym.

Solymæ, à Petro, Iacobo, & Ioanne, & eodem modo à tribus, ut minimum, omnes alios ordinari debere. Idem habetur in Concilio Nicæno I. cap. 4. & in Carthag. IV. cap. 2. immò Apostolus hoc ipsum indicat, cum 1. Tim. 4. scribit: *Noli negligere gratiam qua in te est, qua data est tibi cum impositione manuum Presbyterij.* Siquidè nomine Presbyterij intelligit cœtum Episcoporum, qui simul cum ordinante imponebāt manus super caput ordinandi, ut exponunt Chrysostomus, Theophylactus, & Oecumenius; neq; mirum est, Episcoporum cœtum vocari Presbyterium; nomen enim Presbyteri, commune erat olim Presbyteris & Episcopis, ut patet ex epistola Irenæi ad Victorem, quæ est apud Eusebium libro 5. hist. cap. 24. ubi Irenæus vocat Presbyteros Romanos Pontifices, Victorem, Anicetum, Pium, Telesphorum & Xystum. Itaque dubium esse non potest, quin requirantur ordinariè tres, ut minimum, Episcopi, ad novi Episcopi ordinationem, nisi fortè ex dispensatione cum vno Episcopo ordinante adsint Abbates infulati, qui vicem Episcoporum gerant, ut aliquando fieri solet ob Episcoporum raritatem.

Nota **QVARTO**, antiquos hæreticos consuevisse, ut plurimum Ecclesiam imitari in ordinatione Episcoporum, ut patet ex Cypriano 1. lib. epist. 3. & Augustino epist. 165. & ideo sanctos Patres non reprehendisse in eis, nisi defectum successionis, & ex eo solum probasse, eos non esse veros Episcopos, quippe qui ad Ecclesiam Apostolicam non pertinerent, cum ab Apostolis per successionem non ducerent originem. Nostri autem temporis hæretici neutrum habent, id est, nec ordinationem, nec successionem, & propterea longè inuerecundius, quàm vlli vnquam alij hæretici, sibi nomen & munus Episcopi vsurpant.

Ex quo argumentū insolubile sumitur hoc modo. Ecclesia non potest esse sine Episcopis, ut ostendimus. Apud Lutheranos non sunt Episcopi, nam nō habent ordinationem, nec successionem ab Apostolis: Igitur apud eos non est Ecclesia. Et quidè quod nec Lutherus, qui habitus est Episcopus VVitembergensis, nec Zvvinglius, qui habitus est Episcopus Tigurinus, nec Oecolampadius, qui in ipso sepulcri Epitaphio vocatur primus Basileæ Episcopus, nec Calvinus, q̄ dictus est Episcopus Geneuensis, nec vlli alij ordinati sint à

tribus Episcopis, neq; ex dispensatione ab vno assistentibus
Abbatibus, notissimum est, nec ipsi negant. Ergo saltē Pat-
bus Nicæni & Carthagenensis Concilij, immò & ipsis Apo-
stolis, qui statuerunt, Episcopum à tribus Episcopis debere
ordinari, isti non sunt Episcopi, eisq; cōuenit, quod Cypri-
nus lib. de simplicitate Prælatorū ait: *ti sunt, qui se & lro
pud temerarios conuenas sine diuina dispositione presertim
qui se Prepositos sine ulla ordinationis lege cōstituerunt, qui
mine Episcopatum dante, Episcopi sibi nomen assumunt.*

RESPONDET Brentius: Nos legitimè vocati sumus à po-
pulo & magistratu, & ab eis Episcopatum accepimus, & nos
nos intrusimus. AT CONTRA. Nam hic non disputamus
de electione Episcopi, quam scimus variè, variis temporibus
celebratam. Constat enim, Apostolos & veteres Romanos
Pontifices misisse Episcopos ad varias ciuitates, sine illo cō-
sensu populorum requisito. Constat etiam, aliquando po-
pulum simul cum Clero Episcopum elegisse, aliquando so-
lum Clerum. Ceterum quomodocunque fieret electio,
semper fuit necessaria ordinatio; quam non populus, sed so-
li Episcopi, & quidem tres, vt minimum, regulariter con-
ferebant, quod nemo nescit, nisi qui nihil legit. Dicat
N. go Lutherus, à quibus Episcopis ordinatus fuerit Auxili-
VVittembergensis: Dicant etiam ceteri, à quibus fuerint or-
dinati: sed nec dicunt, nec dicere possunt.

Deinde, quòd non successerint in Episcopatu antiqui
Episcopis, certissimum est, tum quia in omnibus vrbibus
vbi isti se fecerunt Episcopos, erant antea, & sunt etiam
dò in plerisque locis Episcopi Catholici, qui legitimè suc-
cesserunt antiquis; non autem succeditur, nisi Episcopis
functis, aut legitimè depositis. Tum etiam, quia ipsi fatentur
se primos esse earum vrbium Episcopos. Certè Basileæ est
adhuc epitaphium ad sepulcrum Oecolampadij, vbi dicitur
vt paulò antè notauimus, & ego ipse legi, non sine risu, Oecol-
N. padius primus illius vrbis Episcopus. De istis ergo dicitur
quod ait CYPRIANVS lib. I. epist. 6, ad Magnum: *Nemo
nus, inquit, in Ecclesia non est, neq; Episcopus computatur
rest, qui Apostolica traditione contempta, nemini succedit
à seipso ordinatus est. Et infra: Aut pastor haberi quomodo
potest, qui manente vero pastore, & in Ecclesia Dei, ordi-*

tionem succedanea, presidente, nemini succedens, et à seipso incipiens, alienus sit, & prophanus? Et lib. 4. epist. 2. ad Antonianum: Cornelius, inquit, Episcopus factus est, cum Fabiani locus, id est, cum locus Petri, & gradus cathedra sacerdotalis vacaret, quo occupato de Dei voluntate, atque omnium nostrum consensione firmato, quisquis iam Episcopus fieri voluerit, foris fiat necesse est. His similia sunt, quæ supra citauimus de successione legitima, ex Irenæo, Tertulliano, Epiphano, Optato, & Augustino.

Sed obiiciunt PRIMO, Episcopi Papistæ deseruerunt veram fidem, ergo non sunt amplius Episcopi, ergo meritò possunt pij Ministri loca eorum occupare.

RESPONDEO ad hoc Brentij argumentum (admissio quod sit dubium, ubi sit vera fides, quanquam apud nos certissimum est esse) Episcopos Catholicos, qui per tot secula possederunt sedes suas pacificè, non posse eis priuari, nisi legitimè iudicentur, & damnentur. Nam in omni controuersia melior est conditio possidentis; constat autem, Episcopos Catholicos in nullo legitimo iudicio esse damnatos, quis enim eos damnauit, præter Lutheranos? at ipsi accusatores sunt, non iudices. Quis enim eos constituit iudices nostros? Præterea etiã si nostri iam damnati essent, non continuò illi succedunt, cum nemo eos Episcopos instituerit, qui habuerit instituendi Episcopus auctoritatem: nec veri sint Episcopi, cum eos nemo ordinauerit, qui habuerit ius ordinandi, vt supra ostendimus.

SECUNDO, obiicit BRENTIVS ibidem, id est, in Prolegomenis contra Petrum à Soto. Cayphas legitimè successit antiquis Pontificibus, & potuisset vsque ad Aaronem deducere maiores suos, & tamen non petierunt Apostoli, vt à Caypha ordinarentur; sed Caypha, & omnibus illis Pontificibus, qui legitimè succedebant inuitis, facti sunt Episcopi & Pontifices sine vlla successione; ergo etiam modo cum ordinarij Episcopi imitantur Caypham, licet sine eorum ordinatione & successione Episcopatum gerere.

RESPONDEO, sacerdotium Aaronicum fuisse temporale, & solum durasse vsq; ad inchoationem noui Testamenti; deinceps autem cœpisse sacerdotium secundum ordinem Melchisedech à Christo institutum, cuius sacerdotij cum primitiæ fuerint Apostoli, non debuerunt succedere Cayphæ, sed esse

esse principium noui sacerdotij, vt patet ex Psalm. 109. *Tu es Sacerdos in aeternum.* & ex cap. 7. ad Hebræos. Sicut ergo ab Aaron vsq; ad Christum nõ fuerunt veri Sacerdotes, nisi qui successerunt Aaroni, ita ab Apostolis vsq; ad finẽ mundi non erunt veri Sacerdotes, nisi qui Apostolis succedent. Verum tamen est, quòd vt cum honore sacerdotium Aaronicum deferretur ad sepulturam, Apostoli illud honorabant, vt patet ex Cypriano lib. 1. epist. 3. ad Cornelium, & lib. 4. epist. 9. ad Florentium Papianum, vbi adducit illud ex Act. 23. *Nesciebam fratres, quia Princeps Sacerdotum est.*

TERTIO, obiicit Calvinus lib. 4. instit. cap. 2. §. 2. & 3. cui non enumeremus etiam successiones Episcoporum Africae, Ægypti, & totius Asiæ, & responderet ipsemet nobis insultans, quia periit ibi sacrosancta ista successio.

RESPONDEO, vel Calvinus ex eo, quòd periit successio in illis locis, vult concludere, ibi non esse Ecclesiam, vel esse Ecclesiam. Si Primum, pro nobis facit; nam si ibi non est Ecclesia, quia ibi non est successio; ergo hęc est Ecclesia, quia hic est successio. Si Secundum, respondemus, eos, qui ibi ad veram Ecclesiam pertinent, non posse quidem ostendere successionem cõtinuam Episcoporum suorum particularium, sed posse ostendere successionem continuam Episcoporum vniuersalium, qui sunt Romani Episcopi, quibus illi subiectos se esse fatentur. Hęc enim est causa, cur veteres Episcopi magis solliciti fuerint de successione Rom. Pontificis, quàm de sua. Irenæus erat Episcopus Lugdunensis in Gallia, Optatus & Augustinus erant Episcopi in Africa, Epiphanius Salaminæ in Cypro, Eusebius Cæsareę in Palæstina, & tamen nullus eorum texere voluit suæ Ecclesiæ successionem, sed Romanæ tantum Ecclesiæ. Satis enim illis videbatur ostendere continuam successionem in Ecclesia principali, cuius ipsi se membra esse gaudebant.

QUARTO, obiicit idem Calvinus: In Ecclesia Græca huc seruetur successio non interrupta Episcoporum, & tamen non est illa vera Ecclesia, secundum opinionem nostram, non igitur successio est nota veræ Ecclesiæ.

RESPONDEO primùm, non posse ostendi in Ecclesia Græca certam successionem; nam in primis fateretur Calvinus, in Asia, in Ægypto, & proinde Antiochiæ, Hierosolymis

ma, & Alexandria interruptam fuisse successionem; sola restat Constantinopolitana Ecclesia ex Patriarchalibus, quæ non videtur vnquam caruisse proprio Patriarcha. At Constantinopolitana Ecclesia non est Apostolica, nec ostendit certam originem ab Apostolis, tamen enim Nicephorus Patriarcha in Chronologia conatur deducere ab Andrea Apostolo successionem Episcoporum Bizantij, tamen nulli veteres id tradunt, nec vnquam à Patribus Ecclesia Bizantina, siue Constantinopolitana dicta est Apostolica, & Patres Concilij Constantinopolitani I. in epistola ad Damasum Romanum Põtificem, apertè fatentur, Ecclesiam illam nouellam esse. Itaque habet quidem Ecclesia Constantinopolitana qualemcunque successionem à tempore Constantini hucusque, non autem ab Apostolicis temporibus, quod præcipuè quæritur.

DICO SECUNDO, argumentum à successione legitima adferri à nobis præcipuè ad probandum non esse Ecclesiam, vbi non est hæc successio, quod quidem evidens est; ex quo tamen non colligitur necessariò, ibi esse Ecclesiam, vbi est successio. Itaque hoc argumento probamus euidenter, non esse Ecclesiam apud Lutheranos. QVOD autem apud Græcos non sit Ecclesia, probamus alio modo; quia nimirum conuicti sunt legitimè in tribus plenariis Conciliis, Lateranensi, Lugdunensi, & Florentino, de schismate & hæresi; ac præcipuè de hæresi circa processionem Spiritus sancti à Filio, quam esse manifestam hæresim, Lutherani & Calvinistæ etiam confitentur.

Adde VLTIMO, quòd omnes Ecclesie illæ Patriarchales habuerunt per longa tempora Episcopos manifestos hæreticos, & proinde interrupta est veterum Pastorum successio.

QVINTO, obiicit idem Calvinus, veteres Patres, qui ostendunt Ecclesiam ex successione Pontificum Romanorum, id facere, quia illis temporibus constabat non fuisse mutatam fidem & religionem in Ecclesia; at nunc contrarium constat.

RESPONDEO, vel intelligit Calvinus, eo tempore constituisse Catholicis tantum, vel Catholicis simul & hæreticis, quod in Romana Ecclesia nõ esset mutata religio. Si primò assumat, nihil dicit; nam etiã hoc tempore Catholicos con-

stat, non esse in Romana Ecclesia mutatam religionem. Si secundum asserat, aperte mentitur. Nulli enim fuissent hæretici, si semper omnes putassent, in Romana Ecclesia esse veram fidem. Præterea Donaristæ Romanam Ecclesiam oppugnabant, ut nunc faciunt Lutherani & Calvinistæ.

OPTATUS lib. 2. contra Parmenianum: *Vnde est, inquit, quod claves Regni vobis Donaristæ & usurpare contenditis, qui contra cathedram Petri vestris presumptionibus & audacia sacrilegio militatis?* Et AUGUSTINUS lib. 2. contra Ilicem Petilianum, cap. 51. *Cathedra tibi quid fecit Ecclesia Romana, in qua Petrus sedit, & in qua nunc Anastasius sedet? Cur appellas cathedram pestilentia, cathedram Apostolicam?* Etiam Optatus & Augustinus à successione ista contra Donaristas argumentantur, ut supra vidimus.

CAPVT IX.

NOTA sexta.

SEXTA NOTA est CONSPIRATIO in doctrina cum Ecclesia antiqua. Vera enim Ecclesia dicitur Apostolica, teste Tertulliano libro de præscript. non solum propter successionem Episcoporum ab Apostolis, sed etiam propter doctrinae consanguinitatem, ut ipse loquitur, quia videlicet doctrinam retinet, quam Apostoli tradiderunt, certum autem est, antiquam Ecclesiam primis quingentis annis veram Ecclesiam fuisse, & proinde Apostolicam doctrinam retinuisse. Quare laudatur THEODOSIUS Imperator à Sozomeno lib. 7. hist. cap. 12. quod hac arte compescuerit hæreticos sui temporis. Iussit Principes sectarum convenire, deinde petiit, ut existimarent, antiquos Patres, qui Ecclesiam rexerant ante dissidium illud, quod tunc de religione ortum fuerat, rebus consensisse, & verè sanctos & Apostolicos fuisse; quod cum illi concessissent, subiunxit: *Examinemus ergo doctrinam vestram ad illorum scripta, & si cum illis consenserit, retineatur, sin minus, abiciatur.*

Iam duobus modis possemus ex hac nota probare nostram esse veram Ecclesiam, non autem aduersariorum. PRIMO proferendo sententias veterum, quibus singula nostra dogmata